

„EDINOST“
 Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torekih, četrtekih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za en mesec . . . 2.00, za dva . . . 4.00, za tri . . . 6.00, za pol leta . . . 10.00, za vsa leta . . . 18.00. Na naročbo brez priložene naročilnice se ne jemlje ozir. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 20 avc., izven Trsta po 25 avc. Sobotno večerno izdanje v Trstu 40 avc., izven Trsta 50 avc.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se računajo po tarifi v petstu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vestic. Poslana osmrtnice in javnozabvala, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naravnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo ulice Molino piecolo št. 3, II. nadst. Odprte reklamacije so proste poštnine.

„P. odlični je moj“.

Častitim našim gg. naročnikom!

Bliža se konec leta, radi česar mora podpisano upravništvo poravnati svoje račune. Ker pa velik del častitih gg. naročnikov ni še doposlal naročilnice do konca leta, prosimo, da vsak stori svojo dolžnost do 20. t. m., ker se boče z istim dnevom počelo iztirjavati zastanke poštnim nalogom. Naročniki so naša glavna podpora, a nemarnost v plačevanju provzročuje listu nepotrebne sitnosti in težave.

Upravništvo „Edinosti“.

O pogodbi z Ogersko.

S tem vprašanjem se zopet bavi „Slov. Svet“ v svoji zadnji številki. Sploh morata prijatelj in neprijatelj priznati, da se nijedno glasilo slovensko ne bavi toliko in tako temeljito s tem sila važnim vprašanjem nego omenjeni list. Izvajanja v zadnji številki „Slov. Sveta“ se nam vidijo pa še posebno zanimiva z ozirom na okolnost, da je na podlagi raznih izjav sedanjega ministerskega predsednika in pa raznih prikazni v poslanski zbornici zavladal po neklih slovenskih krogih nekak optimizem, ki, po našem menjenju, nikakor ni opravičen.

No, „Slov. Svet“ dokazuje v svoji zadnji številki — dasi posebnih dokazov niti ne treba za to — da sedanjemu minist-rstvu je v prvi vrsti naloga ta, da zagotovi obnovo ljenje dosedanje pogodbe z Ogersko, če tudi morda s kakimi malimi spremembami; ali z drugimi besedami: grofu Badeniju je do tega, da se ohrani v monarhiji — dosednji zistem. In kaj znači za nas Slovane sedanji zistem, o tem ne treba govoriti mnogo — saj čutimo posledice istega po vseh žilah in kosteh. Sedanji vladni možje pa seveda niso toliko slepi in nemi, da ne bi videli in čuli, kako se med prebivalstvom totranske državne polovice oživlja bolj in bolj reakcija proti dosedanjemu krivičnemu in za našo stran v gospodarskem pogledu skrajno škodljivemu razmerju v razdelitvi skupnih bremen med obema polovicama. Javno menenje povzdiga vedno odločneje svoj glas, da to razmerje ne sme ostati tako, kakoršno je bilo dosedaj, ampak da treba razdeliti dolžnosti in pravice primerno resničnim odnošajem in gospodarskim silam na tej in oni strani. Ako pa naj še ostane vbožjem imenu duvalistiški zistem — dasi smatramo mi istega za jako neprimerno državno obliko — in ako res treba doprinesati žrtve za vzdrževanje istega, potem pa smemo zahtevati vsaj to, da žrtve ne bodo, kakor je bilo res dosedaj, samo na jedni strani, ampak razmerno na obeh.

Saj je dovolj kričeče že dejstvo samo,

PODLISTEK.

Gašin rendez-vous.

Praška humoreska.

Spisal J. P.
(Konec.)

Slednjič šel je Gašo, mislil si, da je bila morda zadržana; jutri mi boče gotovo zopet pisala. In res, drugo popoldne „zvedeli“ smo v kavarni od Gjuke, da mu je „ona“ zopet pisala, da je bil pri Gjuki in da ima sestanek ob štirih popoldne na istem mestu; večerj da je bila zadržana, danes pa, da pride gotovo, ker gre ob isti uri iz francošine.

„Veste kaj, dečki“, oglašil se je Jambro, „za nos smo ga zvelkli, to je dosti; da ga še naprej zafrukujemo, to nima nikakovega smisla; to ne bi bila več šala, ampak neumnost. Ubogi Gašo se nam je „vsedel“, mislil je, da mu res kaka gospodščina piše, dočim mu je bil tako prijazen, da mu je pisal Kranjec. Ta „fakini“!

da Ogerska, koje gospodarske sile so danes malo ali pa nič za silami našo državne polovice, prispeva za skupne izdatke le 30, dočim moramo plačevati mi 70 odstotkov. Ali da bi bila samo to? Ali zlo, ki izvira iz ravno tega krivičnega razmerja, je še hušje! Pri tem razmerju ima Ogerska namreč na leto velike dobičke in prihranitve, koje uprablja v to, da nam dela silno konkurencijo na vseh straneh. Uničila je n. pr. malone našo tržaško in s tem avstrijsko svetovno trgovino, uničila je našo mlinarsko obrt itd.

Je-li potem čudno, da se kraj vseh narodnih preprirov čutijo vsi narodi te polovice solidarne v zavesti, da treba zapričeti borbo proti dosedanjemu razmerju? A na vse zadnje tudi najoholejši poslanec ne more kar prezirati javnega menjenja. To vedo naši vladni možje. Ti-le vedo torej, da boče po takem opozicija pri razpravah o obnovljenju pogodbe letos kropkeja, nego je bila kedaj poprej. Je-li čudo potem, da si grof Badeni prizadeva na vse moguče načine, da si pridobi prijateljev na vseh straneh in da kolikor le možno osamičeno skupino — krščansko-socialno — o kateri ve, da boče neizprosna v predstojehi borbi proti ogerskemu nadvladju? Po našem trdnem uverjenju treba vso sedanjo borbo med vlado in krščanskimi socialisti motriti v prvi vrsti z ozirom na obnovljenje pogodbe z Ogersko; in istotako moramo biti jako previdni, pri vsej morebitni prijaznosti vlade, ravno z ozirom na predstojehi razprave! Ob tem velikem, ne le za gospodarsko življenje, ampak tudi za odnošaje naše države do drugih držav važnem vprašanju, ne bi nas smele motiti niti prijazne besede niti malenkostne koncesije in prav ima „Slov. Svet“, ko z ozirom na bližanje med vlado in Mladočehi pravi, da so se tudi ti poslednji začeli načelno zagrešati.

Ako bi bil duvalizem tudi za trenotek res državna potreba, je vendar le začasna potreba; absolutno pa to nikakor ni res, kajti monarhija je sestajala tudi poprej, ko ni bilo duvalizma. Toda če je že potrebno to začasno razmerje, urejeno naj boče vsaj tako, da ne boče krivice nobeni strani.

Za to gre sedaj v prvi vrsti in kakor vsi narodi jednako občutijo posledice sedanjega krivičnega razmerja v razdelitvi bremen, tako bi morali tudi vsi zastopniki teh narodov biti solidarni v prizadevanju za spremembo tega razmerja in za pravičnijo razdeljenje bremen in upliva.

Ker pa vse kaže, da se boče sedanja vlada trudila, da obnovi pogodbo na bistveno dosednji podlagi in bi moralo priti do spota med poslanci in vlado, ako bi se prvi kazali neizprosne v zagovarjanju gospodarskih

„Ni res, oba sva pisala“, skušal se je Kranjec opravičevati.

„Molči Kranjec, Ti si pisal, jaz sem pa med tem snedel Tvoje sardine!“

In vse društvo sklenilo je z ogromno večino — manjkal je samo en glas, namreč Kranjčev — da je le Kranjec vsemu kriv; naj torej skrbi, kako da se izmotamo iz vse te stvari.

„Dobro“, velel je Kranjec. „Ob štirih pojdemo po Gaša na sestanek. Vsaki si kupi rudečo cvetko, vtakne jo v ljuknico za gumb in taki oboroženi pojdemo nadenj. Vse drugo prepustite meni!“

Ob štirih popoldne smo šli iz kavarne in sjd, na Ferdinandko. Kupili smo si vsak cvetko in onda proti narodnemu gledišču. Gašo že „dirigira“ tam gori in doli, kakor se je blagovolil izraziti Jambro. Zapazil nas je in migal naj se poberemo, naj ga ne motimo. Toda kedo nas odžene, če smo kam namenjeni? Vsa tolpa je stopila predenj, na čelu jim Kranjec. Vsi ga gledajo, nikdo ne zine,

koristi te polovice, je pač naravno — kakor smo že omenili —, da si vlada hoče gladiti pot na drugi strani — s pokloni na vse strani. To prizadevanje vlade kaže se nam v vseh nje dosedanjih izjavah: kazati bi se hotela naklonjeno vsem narodom in vsem strankam.

Ali ob prevažnem vprašanju obnovljenja pogodbe z Ogersko morali bi se postaviti zastopniki slovenskih plemen — kajti ravno mi Slovani trpimo najbolj na dosedanjem razmerju — na višje stališče skrbnih čuvajev naših gospodarskih koristi. Ti gospodje ne bi smeli pozabiti, da obnovljena pogodba ne boče veljala za 1 ali 2 leti, ampak za precejšnjo dobo 10 let. A kdo ne ve, kakih dolgotrajnih, pogubnih posledic more pustiti za seboj v sedanjem nagloživečem času razmerno dolga doba 10 let, ko se gospodarski preobrati vrše kar od dneva do dneva?!

Mi ne zahtevamo opozicije za vsako ceno, saj vemo, da je taka opozicija — nezmisel. Vendar pa moramo obžalovati, da nekotji slovenski listi vse premalo razumejo sedanje vrvenje v življenju našega parlamenta, zlasti da se delajo gluhe in slepe glede na vzroke, ki silijo vlado, da si išče prijateljev in da tako zagotovi izvršenje svoje glavne naloge — obnovljenje pogodbe z Ogersko.

Neki slovenski list plava že tako pogumno v široki reki optimizma, da že vidi na obzorju slovansko večino v poslanski zbornici in toli zaželjene „boljše čase“. Trenotek je baje toli ugoden, da se nam ne povrne zopet z lepa, ako ga zamudimo to pot. Mi se svoje strani ne vidimo nikjer znamenj toli ugodnega preobrata, pač pa se zavedamo, da je sedanji trenotek toli važen, da zahteva celih mož na naši strani. In zapomniti si, da bodemo čez 10 let, ko se boče zopet obnovljala pogodba, stali zopet tam, kjer stojimo danes, ako se pokažemo sedaj nedolžne otročiče, vseleče se vsake igračiče.

Zavedajoči se veliko škode, ki nam jo provzooča duvalizem, ne moremo in ne smemo priznati te oblike kot trajno veljavno; ali ker že hočemo v božjem imenu počestevati razmere, ne zahtevamo, da bi se naši poslanci že sedaj spustili v boj proti duvalizmu samemu; to pa zahtevamo, da ob vsaki priliki označijo naše stališče glede na sedanjo uredbo avstro-ogerske monarhije in da neizprosno, ne glede na levo ne na desno, zahtevajo, da se bodo ob obnovljenju primerno počestevale in branile tudi naše koristi. To so življenske koristi za blagor naše polovice: in ne pozabimo, da ves nemški nacionalizem dra. Luegerja ne more nikdar toliko škodovati tem koristim, kolikor jim je že resnično škodovalo madjarsko nadvladje.

Gašo tudi ne. Slednjič rekel mu je Kranjec: „Kaj nas ne nagovoriš? Ali ne vidiš rudeče cvetke? Kaj ni bilo v pismu pisano, da nas nagovori?“

Gašo je gledal začudeno — Gorenjec bi rekel, ko bik nova vrata — sedaj se mu je začelo svetliti, vzdignil je palico ter zapvil:

„Fakini! Počakajte!“

Toda nismo ga čakali. Že smo mu bili všli v „Slavijo“, kjer smo bili varni pred Gaščino jezo in težkimi njegovimi pestmi.

Na večer zbrali smo se vsi „pri Stro-mečku“. I on bil je z nami, smejal se je naši razposajenosti in svoji neumnosti, da se je dal speljati na led. Pili smo na zdravje Gašino in zlobni Jambro je predložil, da ne bo sam živel, naj ga Bog poživi z „gospodičino Kranjcem!“

Ako Ti pridejo Te vrstice pred oči, dragi Gašo, spominjaj se svojega sestanka v Pragi z „Andulko“, spominjaj se srečnih in veselih dnij, katere smo tu skupno preživeli!

Politiške vesti.

V Trstu, dne 17. decembra 1895.

Državni zbor. Nadaljevalje podrobno razprave o proračunu, razpravljala je večerj poslanska zbornica o kočljivi točki „dispozicijski fond“. Svota ni ravno velika, ki jo zahteva vlada pod tem naslovom, vendar pa se vsako leto ravno pri tej točki vname ostra debata, kajti dovoljenju te točke smatra se navadno kot izraz zaupanja vladi. Naravno je torej, da porablja opozicija to priliko, da graja politiko vlade. Tudi večerj so se lepo razvratili prijatelji in nasprotniki vlade. Za so govorili levičar Noske, veleposestnik grof Dubsky, Poljak Dzieduszycki in konservativec Hagen-dorfer; proti nemški nacionallec Pernerstorfer, antisemit Lueger in člen nemške ljudske stranke Morsey. Poslednji je naglašal posebno, da ne more glasovati za dispozicijski zaklad z ozirom na postopanje poluslužbenih listov. (Iz dispozicijskega fonda se namreč v prvi vrsti podpirajo vladna glasila. Op. ur.) Ministerski predsednik grof Badeni je rekel, da tu ne gre za to, da bi se vladi izreklo zaupanje. Kar se pa dostaje načina, kako se porablja ta denar, odgovori natančno čez leto dni. Glede pisave poluslužbenih listov opozarja na besedo: Gracchi di seditione quaerentes. Razprava se je zaključila na to. Kot jako značilno moramo še navesti, da se v večerjajni dnevni seji ni oglašil nijeden Čeh ali Jugoslovan.

Seja se je nadaljevala zvečer. Zbornica je vsprejela predlogo o pravicah avtorjev in tudi dispozicijski fond.

Malorusi pri cesarju. Na zagotovilo neomahljive udanosti odgovorilo je Njeg. Veličanstvo odposlanstvu Malorusov, da maloruski narod je Njemu isto tako pri srcu, kakor vsi drugi narodi. Cesar pa je izrekel svoje začudenje, da je došlo toliko duhovnikov v isti hip, ko slavi svoj uhod v Lvov novoimenovani kardinal Sembratovič. Podeljenje kardinalskega dostojanstva metropolitu Sembratoviču je pač najbolji dokaz, kako se zanimata papež in cesar za malorusko cerkev. Tudi to ni ugajalo cesarju, da je deputacija toli mnogostevilna, kar je vsakako zelo draga in neprimerna demonstracija. Tako demonstracija ni pravo sredstvo — opazil je cesar — v dosego namerovanega smotra. (Kakor smo že omenili, izročila je deputacija spomenico, v kateri prosi, da bi se razpustil deželni zbor gališki in da bi se razpisale nove zakonite volitve. Op. ured.)

V srbski skupščini so imeli večerj viharo sejo radi vladine naredbe, s koje je prepočedala lastnikom gozdov sekati drevesa, dokler se jim ne pripozna lastninska pravica. Nad 50 govornikov se je oglasilo za besedo; sosebno pa so poslanci okrajev Pirov in Vranja, pripadnih Srbiji po berlinskem dogovoru, tožili, da je sedanje stanje v tem pogledu slabše nego je bilo pod Turčijo. Koncem seje je predsednik povabil poslance, naj se snidejo kakor danes zjutraj na kolo-dvoru, da vsprejmejo dospesvo kraljico Natalijo.

Italija v Afriki. Na to seveda niti misliti ni bilo, da bi se položene italijanske vojske zboljšale od večerj do danes, ali — poslabšalo se je. Od predvečerjajnjem do večerj ni dobila vlada nikakih službenih vestic od generala Baratierija. To je jako slabo znamenje. Opravičena je slutnja, da je porušen telegraf v nasebini. Vojski Menelika in Makonena marširati vsaka za-se v dveh kolonah, vsaka po 25000 mož. Utrdba Makallè je obkoljena v ta namen, da se tamošnja italijanska posadka ne more združiti z vojsko Baratierijevo. „Italia Militare“ sodi jako pesimistiški. Sodi namreč, da Makonen pri pravlja na drug grozen udarec, toli prevladu-

jočimi silami, da niti ni misliti na kak vseh na italijanski strani. Ta vojaško-strokovni list zaključuje: Nočemo pretiravati glede nevarnosti, vendar moramo naglasiti, da je položnje najresneje. Baratičija bodemo morali prističevati najboljšim poveljnikom sedanje dobe, ako se mu posreči le to, da se tako ali tako srečno izmakne vojski Menelika, bližajoči se sicer polagoma ali stalno. Vojsna uprava je jela odposiljati novih vojakov v Afriko. Iz Neapelja je odšlo včeraj 1400 vojakov. Vlada pa bo de zahtevala za Afriko kredit do 20 milijonov, da bo de mogla odposlati še 10 do 12000 mož.

V včerajšnji seji poslanske zbornice je zagovarjal Crispi svojo politiko, kakor je vedel in znal, ali zadovoljil ni nikogar. Par poslancev je odločno izjavljalo svoje republičanske nazore, a poslanec Luca je očital Crispiu, da hoče zvrčati svojo odgovornost na generala Baratičija.

Položenje na Vstoku. Oficijozni turški viri zagotavljajo, da se je znatno zboljšalo položnje v Anotoliji. O klanju v samostanu Hasan, o katerem se je razširila govorica, ne vedo nič v Carjemgradu. Iz Londona javljajo, da ministri predsednik lord Salisbury ni hotel vsprejeti deputacije kriščanskih Armencev, rekši, da mora postevati splošni javni blagor.

Različne vesti.

Imenovanja pri pošti. Poštni oficijali v področju tržaškega poštnege in brzojavnega ravnanstva so imenovani poštni asistenti: Josip Jakl, Rudolf Jess (Jež), Kajetan Amodeo, Ivan Vovk, Albert Müller, Josip Del Monaco, Ivan Tunis, Anton Novello, in Martin Novratil, vsi za Trst ter Fran Letis za Rovinj.

Slovenska šola v Gorici. „Triester Tagblatt“ popravljaja goriško „Soča“ glede vesti, katero je bila objavila „Soča“ z ozirom na brezkončno zavlačevanje odprtja slovenske ljudske šole v Gorici. Evo, kaj pravi nemški oficijozus o tej stvari: „V poslednji številki „Soče“ je rečeno, da gospod namestnik še ni odposlal dalje utokov, katere so uležili slovenski stariši potom deželnege šolskega sveta na naučno ministerstvo proti dejstvu, da je določena bivša vojašnica Catinelli v Gorici za šolsko poslopje. „Soča“ sama ne veruje prav temu, kljub temu pa natveza svojim čitateljem to bajko. Umevno je samo po sebi — in mi znamo to iz dobrega vira — da so utoki odposlani naučnemu ministerstvu že zdavna in z vso možno naglostjo.“

Tako tržaški nemški oficijozus. K temu „popravku“ bodite nam dovoljeni dve skromni pripomniji. Iskreno nas veseli, da polslužbeni nemški list poslednji čas, kakor vse kaže, marljivo in pazno zasleduje toliko „Edinost“ kolikor „Soča“, katera lista se borita rama ob rami za pošteno stvar primorskih Slovencev. To je že nekaj, da nemški polslužbeni list navaja naše opravičene težnje na znanje onemu „dobremu viru“, s katerim je v stalni zvezi. Druga pripomnja pa, katero želimo izreči, je ta, da smo vzeli zadoščanjem na znanje zadržilo iz „dobrega vira“, da je c. kr. namestništvo storilo svojo dolžnost. Pričakujemo torej razsode ministerstva!

Ponižna prošnja na vsegavedni „Triester Tagblatt“. Ker je „Soča“ v poslednji svoji številki trdila, da gospod namestnik tržaški ni še odposlal naučnemu ministerstvu rekurzov goriških slovenskih starišev proti umesčenju slovenske šole v bivšo vojašnico Catinelli, čutil se je „Triester Tagblatt“ v današnji svoji številki pozvanega, kakor to omenjamo na drugem mestu, da izjavi — sklicevaje se na „dobre vire“ — da so se dotični rekurzi že davno in z vso hitrostjo predložili naučnemu ministerstvu. Ker je „Triester Tgbl.“ že tako dobro poučen o tem, kar se dogaja v „rmeni hiši“, naj dovolji tudi nam ponižno vprašanje ter naj nam postreže blagohotnim odgovorom.

Kolikor je nam znano, in sicer iz najboljšega vira, rešilo je visoko naučno ministerstvo rekurz radi tržaških slovenskih šol ter odposlalo to rešitev tukajšnjemu namestništvu že prve dni meseca septembra t. l. Rekurentje pa do danes še niso dobili rešitve! Prosimo zatoraj slavni „Triester Tgbl.“, ki je že tako dobro poučen o dogodkih, naj nam pové v jedri prihodnjih svojih številki, da li

je nadeje, da dobimo v kratkem od tržaškega namestništva rešitev ministerstva glede tržaških slovenskih šol?

Za prijazen odgovor zahvaljuje se iskreno v naprej „tim, ne več nenavadnim potom“: Radovednož.

Mestni svet tržaški. Sinočni javni seji mestnega sveta tržaškega predsedoval je župan dr. Pitteri, prisotnih bilo je 35 svetovalcev. Zbor je takoj pričel z razpravljanjem točec dnevnega reda. Predlog mestne delegacije in stavbenega odseka glede uravnave serpentine, vodeče na holmec Farneto do ceste, ki vodi k sv. Alojziju, vsprejel je zbor. To delo bo de stalo 10.000 gold. Naše skromno, nikakor merodajno menenje je to, da vravnava te poti za sedaj ni bila baš ne o b h o d n o potrebna in da bi bil mogel mestni svet vporabiti teh 10 tisočakov za kojo nujnejšo napravo. Oglejte si n. pr. pot, ki vodi k sv. Mariji Magd. Spodnji in Gornji, da ne govorimo o občinskih potih po okolici v obče, ki so grozno zanemarjene.

Zbor je zatem dovolil z večino glasov dodatni strošek 7180 gld. k naslovu „Voda, ceste in žetališča.“ Tekom razprave priporočil je svetovalec Dollenz, da bi občina bolje preskrbeala okolico z vodo. Tako n. pr. je priporočil predsedniku odseka za preskrbljevanje vode, naj skliče odsek v sejo in naj isti že jedenkrat povoljno reši vprašanje o vodotokih v Barkovljah in na takozvani Skala Santa.

Omenjamo izmed ostalih točec le na kratko, da je zbor vsled predloga mestne delegacije odobril odgovor na dopis c. kr. pomorske vlade glede odprave takozvanega „rdečega mosta“ v tem smislu, da je občina sporazumna s tem, ako pomorska vlada zgradi na istem mestu nov, vsaj 12 metrov širok železen most in da eventualno občina doprinese razmerno svoto v pokritje stroškov. Nadalje je zbor dovolil laški kmetijski družbi tržaški podporo 1000 gld. v ta namen, da priredi ta družba v Trstu mednarodni sejem z vinom. Konečno naj še omenimo, da je mestna delegacija predložila, naj mestni svet dovoli izredno podporo 500 gld. (jedenkrat za vselej) Škedenjski župni cerkvi za nabavo novih orgelj. Ta predlog pa je ostal z dvema glasovoma v manjšini. Se ve, za cerkve ni možno dovoliti 500 gld., pač pa 10.000 za vravnavo ceste, ki bi mogla čakati na popravo še par let. Naj rajše ostane župnijska cerkev par let — brez orgelji! No, o tem zares značilnem glasovanju govorimo na drugem mestu.

Ker je bil zbor tekom seje odložil par točec, ki niso bistvens važnosti, je župan ob 9/4. uri zaključil sejo.

Škedenjska župna cerkev — brez orgelji! Iz poročila o sinočni seji mestnega sveta tržaškega razvideti je, kakó čudno, „za las“, je propadel predlog mestne delegacije, da naj občina dovoli župni cerkvi v Škedenju izredno podporo 500 gld. za nabavo novih orgelj. Nemoremo si kaj, da ne bi tega glasovanja nekoliko pojasnili dobrohotnim namenom, da bi iz istega crpili zaresen nauk vsi oni volilci škedenjskega okraja, katere vedno še miče sladka „cikorija“.

Župnijska Škedenjska prosila je nedavno mestno občino izredne podpore 1000 gld. za nabavo novih orgelj. Mestna delegacija, uvidevša potrebo novih orgelj, vpoštela je sicer prošnjo, toda predložila je mestnemu svetu, da naj isti dovoli 500 gld. Prišlo je do glasovanja o tem predlogu delegacije. V istem trenutku bilo je v dvorani prisotnih le 30 svetovalcev. Od teh glasovalo jih je 14 za predlog delegacije, 16 pa proti predlogu. In med onimi „liberalnimi“ svetovalci, ki niso spoznali potrebo orgelj za katoliško cerkev, bil je tudi svetovalec Banelli, oni isti Banelli, ki deluje z vsemi silami v to, da bi ga izvolil Škedenjski okraj svojega zastopnikom. Ako bi bil svetovalec Banelli, ta „prijatelj“ okoličanov, glasoval za predlog delegacije, potem bi bilo 15 glasov proti 15! V tem slučaju pa, osvedočeni smo, odločil bi bil župan povoljno s svojim glasom, uvaživši resnično potrebo orgelj za Škedenjsko cerkev.

Škedenjci! O prihodnjih volitvah za občinski zastop usiljeval se vam bo de izvestno isti Banelli kandidat. Nadejamo se, da ga sedaj spoznate. Bog čuvaj okolico takih „prijateljev“, kakoršen je „onorevole Banelli!“

Za tužilačo so nadalje darovali: g. B. Mimbelli 50 kron, ga. M. Klodič pl. Sabladski 10 kron, gd. Iza. Počivalnik iz Brezovice 30 kron 42 st., gd. Ivan Viličić iz Zagreba 17 kron, ga. Toros 2 kroni, ga. E. Bartel 6 kron, ga. I. Angeli 2 kroni, ga. Egelhilda Lavrič 30 kron, Neimenovan 10 kron, Slavica 4 Kr. Dr. N. N. 4 Kr. č. g. Slavec 4 K. g. Tomažič 4 K. g. Pretnar 2 kroni, g. Kolman 2 kroni, Kljun 1 krono.

Za pogorelice na Reški cesti poslala nam je Jožefa udova Prhavo 1 krono in pri plesni vaji v „Tržaškem bralnem in podpornem društvu“ se je nabralo 2 kroni in 80 stot. Vse doposlane nam svote izročili smo svojemu namenu, namreč udovoma Ani Martinčič in Ani Rebula.

Nekoliko popravka. V govoru g. posl. Nabergoja, priobčenem minole sobote, popraviti nam je, da govornik ni menil, da se krivica godi mestnim, ampak okoličanskim učiteljem; in da oni okoličani, ki so peli cesarsko pesem pred stanovanjem okrajnega načelnika na Proseku, niso bili kažnovani v denarno globo od 10 do 15 gl., ampak 10 do 50 gld.

V današnjem zjutranjem izdanju je pa prezrl naš korektor pogreško v najnovejši vesti z Dunaja, kjer je rečeno, da se okrajni glavar Schaffgotsch povrne iz Poreča v Koper. Kdor pozna razmere, je že pogodil, da bi moralo stati Schaffenhauer.

Z Gradišča na Goriškem nam pišejo, da se je tamošnje „Bralno društvo“ zopet probudilo iz spanja, in da je jelo celó vro napredovati. Odbor društva je sestavljen takole: predsednik Ivan Peric, njega namestnik Ferdinand Tominc, tajnik Josip Kobal, odbornika Vinko Črne in Josip Kerševan.

Strašna bolezen. Predvčerajšnjem pripeljali so v tukajšnjo bolnišnico 14letnega cigana Karrija, čigar truplo je bilo doslovno pokrito s črviči! Mati tega nesrečnega fantiča je izjavila, da je bil otrok vedno čil in zdrav in še-le te dni pojavili so se gnjusni črviči kar hkrati po vsem truplu. Ako doznamo kaj približega o tej nenavadni bolezni, sporočimo to našim čitateljem.

Nenadna smrt pri priselg. Hrvatski Branik piše: Posestnik Lazar Kuračić, pravoslavne vere, tožil je pri okr sodišču v Mitrovici neko staro ženo za dolžnih mu 60 gl. — V srečo dne 4. t. m. bila je razprava o tej tožbi. Starica je trdila, da ni dolžna Kuračiću nič novčiča, v tem ko je Kuračić trdil, da ima tirjati 60 gld. od nje. In takó naj bi prišlo do prisege. Ko so vzgali sveče in je Kuračić pristopil k razpelu, rotila ga je starica, naj ne priseže po krivem. Kuračić se ni zmenil za to; pristopil je k razpelu in položil roko na križ. A ko je izustil besede „Tako mi Bog . . .“, stresel se je in se zgrudil brez zavesti na tla. Ko so ga sodnijski slugi prinesli na hodnik, bil je že mrtev. . . Mar ni to očiten dokaz pravične kazni Božje?

78let v bolnišnici. Dne 11. t. m. umrla je v bolnišnici v Podernonu (Italja) neka starica, ki je bila v omenjeni bolnišnici celih 78 let! Bilo je namreč leta 1817., — leta lakote — ko so ljudje našli v neki ulici v Podernonu nekako polumrto pokveko ženskega spola. Prinesli so ta nestvor v bolnišnico. Takrat bil je dotični nesrečni otrok star kakih 10 ali 12 let. Tekom let zrasla je nesrečnica do celih 70 cm., torej ostala je svoj živi dan prava pritlikovica. Nikdar pa ni vedela povedati, koliko je stara, in kje je rojena; samo to je znala, da se zove Magdalena. Ta nepoznana nesrečnica stala je bolnišnici tekom 78 let okolo 28 tisoč lir!

Sodnijsko. Tržaško sodišče obsojilo je 15letno Franico Juri, pristojno v Sezano, zaradi prestopka proti varnosti življenja na 7 dnij zapora. Morebiti se naši čitatelji še spominjajo, kar smo svoječasno sporočili, namreč da bi bila morala Franica Juri dne 16. oktobra t. l. varovati svojega 15mesečnega brataca Maria, toda otrok ji je ušel na ulico in baš pred stanovanjem obitelji Juri, ulica Tesa št. 38, prišel je pod vola, ki je vlekel teško obložen voz nizdol. Vsled padca pretresli so se otroku možgani in umrl je pol ure zatam. — 33letni klesar Anton Grdol iz Trsta dobil je zaradi teškega telesnega poškodovanja 4 mesece ječe. Dne 8. julija t. l. igral je Grdol z drugimi pivci poleg Malčinjeve gostilne pri Sv. Mariji Magd. Spodnji na kroglice. Pri igri se je sprl s tovarišem Josipom Erbižem, katerega je hudó ugriznil v srednji prst na desni roki.

Dne 1. novembra t. l. prišli so policijski organi na tukajšnji postaji južne železnice 19letnega trgovskega pomočnika Karla Richterja in njegovega tovariša Alfreda Richterja, oba prišlaša z Dunajskim brzovlakom v Trst. Karol Richter je bil v Geri poneveril trdki Voigt & Baumgartner svoto 499 mark in osleparil jednega svojih tovarišev za 40 mark. Ker nemške oblasti niso zahtevale, da naj se Karol Richter izroči Nemčiji, obsodilo je istega včeraj tržaško sodišče po določbah nemškega kazenskega zak. na 4 mesece ječe.

Najnovejše vesti.

Dunaj 17. Danes se je sestala enketa, sklicana v posvetoanje o namerovanem borznem davku. Došli so tudi zastopniki tržaške borze. V imenu finančnega ministerstva je pozdravil enketo dvorni svetnik Froschauer, naglasivši, da glavni namen borznemu davku bo de, da razširi vir dohodkov po davkih. Poleg drugih se je izjavil tudi trž. zastopnik Bajutti, da namerovani način odmerjenja borznega davka bo de oviral promet in da ne donese pričakovanegega finančnega vasa.

Rim 16. Agenzia Stefani je pooblaščená izjaviti, da je izmišljena vest, da hoče Italija najeti notranje posojilo. Finančna politika vlade je oprta slej ko prej na to, da ni najemati nikakega posojila ni notranjega ni vnanjega.

Trgovinske brzojavke.
Buzimpasta. Pšonica za ječen 7.13 7.15
Fleisler za spomial 1896 6.87 — do 6.88. Oves za jesen — — — — — Blaz za spomial 6.18 6.20 Koruz za oktober — — — — — maj-juni 1896 4.44-4.47
Pšonica nova od 75 kil. f. 6.75-6.85 od 79 kil. f. 6.80-6.90. od 80 kil. f. 6.85-7. — od 81 kil. f. 6.95-7.05, od 82 kil. for. 7.05-7.10. —
Jablan 5.90-8.25, proso 5.40-5.75 rá vna 6.80-8.20
Ponudbe slabše vprašanja omenjeo. Prodaja 10000 met. st. Vreme: megla.
Praga. Neravninon sklador f. 18.40 za januar 18.45, za maj 14.20 Oktobar-decembar. 13.60
Praga. Centrifugal nov, postavljen v Trst in carino vred odposiljatelj precej l. 81.50. Con case 82.25 82.50 Otvorni 83.25 83.50. V glavah (sodih) 83. — — 83.50 jako stalno
Kava. Kava Santos good average december 90. — april 84.75.
Hamourg. Santos good average za december 74. — za maro 70.75 maj 68.25 cene mirne.

Dunajska borza 17. decembra 1895

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	100.—	100.05
„ „ v srebru	100.15	100.15
Avstrijska renta v zlatu	121.85	121.25
„ „ v kronah	99.80	98.58
Kreditne akcije	364.75	367.75
London 10 list	121.05	121.30
Napoleoni	9.60 1/2	9.62
20 mark	11.91	11.88
100 italj. lir	44.60	44.80

Najlepše darilo

godovne in svečane prilike

Oljnat portret 85x75 cm.

Antona Martiua Slomška,

najfineje po najboljšem izvorniku izveden, na platno napet, v zlatih kovinskih barok anti-barok ter črnih zlato okrašenih okvirih po 10, 12, 15 in 18 gld., dobiva se v trgovini

D. Hribarja v Celji.

Kaj je Anton Martin Slomšek Slovencev, bilo bi preveč govoriti. Njemu se imamo zahvaliti za družbo sv. Mohora; njemu se zahvaliti za najboljše in najlepše pedagoške spise in domovinsko ljuboken vnanjotepeni. On bil je najodličnejši buditelj naroda, in najbolj vnet zagovornik pravice Slovencev. Nobena slovenska hča naj bi ne bila brez slike tega slavnege moža, ki je in ostane vedni ponos in dika Slovencev.

Kranjske klobase

se prodajajo v zganjariji na vogalu ulice Torrente in ulice S. Francesco.

Krémarmem in drugim prodajalcem daje se navadni skonto.

Nič več kašlja!

Balzamski potorski prah ozdravi vsak kašelj, plučni in bronhijalni katar, dobiva se v olikovani lekarni PRAXMARER „Al due Mori“ Trst, veliki trg. Pošto pošiljave izvršjuje neutegoma.

Liniment. Capsici comp.

iz Richterjeve lekarnе v Pragi.

pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo; dobiva se po 40 nč., 70 nč. in 1 gld. po vseh lekarnah. Zahteva naj se blagovoljno to splošno priljubljeno domače sredstvo a kratko kot

Richterjev liniment s „sidrom“

ter naj se previdnostno vsprejmejo le take steklenice kot pristne, ki imajo znano varstveno znamenje „sidro“.

Richterjeva lekarna

„Pri zlatem levu“ v Pragi.

